

KONKURENTSIAMET

Kliimaministeerium
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn
E-post: info@kliimaministeerium.ee

Teie: 11.04.24 nr 1-4/24/1911

Meie: 02.05.24 nr 1-6/2024-029-1

Koopia:

Justiitsministeerium, e-post: info@just.ee

Konkurentsiameti arvamus elektrituruseaduse ja sellega seonduvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta

11.04.2024 esitas Kliimaministeerium (KLIM) kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks Justiitsministeeriumile (JUM) elektrituruseaduse (ELTS) ja sellega seonduvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse eelnõu (Eelnõu). Samuti esitati Eelnõu teadmiseks Konkurentsiametile.

Eelnõu ja seletuskirja üle vaadanud, peab amet vajalikuks juhtida tähelepanu järgmistele Eelnõuga seonduvatele kitsakohtadele, millega amet nõustuda ei saa. **Eelnõuga soovitakse Konkurentsiametile sätestada kohustusi, mille täitmine väljub ameti pädevuse piiridest.** Lisaks esitab amet täiendavad ELTS-i muutmise ettepanekud.

Ameti seisukohad ja ettepanekud on järgnevad:

1. Eelnõu kohased ELTS § 21⁴ muudatused

1.1. Elektriturul tarbimiskajas osalemise tingimuste kehtestamine Konkurentsiameti poolt

ELTS § 3 punkti 7² kohaselt on elektriturg – elektrienergia, võimsuse ning paindlikkus- ja tugiteenustega kauplemiseks ettenähtud platvorm.

ELTS § 3 punkti 23³ kohaselt on tarbimiskaja – elektri tarbimise koormuse juhtimine, mis seisneb tarbija iseseisvas tarbimise muutmises või agregatori kaudu tehtud ja aktsepteeritud pakkumises müüa komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1348/2014 artikli 2 punktis 4 määratletud organiseeritud turu hinnaga tarbimise vähendamist või suurendamist.

Eelnõust kohaselt muudetava ELTS § 21⁴ lõikega 3 soovitakse Konkurentsiametile panna kohustuseks töötada välja elektriturul tarbimiskajas osalemise tingimused, viia läbi avalik konsultatsioon ja avalikustada nimetatud tingimused oma veebilehel. Seejuures pole üheselt arusaadav, mida Eelnõu kohaselt tähendab tingimuste väljatöötamine. Eelnõu tekstist ja seletuskirjast võib pigem aru saada, et eesmärgiks on Konkurentsiameti poolt tarbimiskajas osalemise tingimuste kehtestamine, s.o vastava **haldusakti väljaandmine**.

Seda seisukohta toetab ka elektrituruseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus 426 SE eelnõu seletuskirja § 21⁴ lõike 3 kommentaar, et tarbimiskajas osalemise tingimused on kohustuslikud kõikidele võrguettevõtjatele¹.

Selgitame, et Konkurentsiamet ei saa haldusaktiga kehtestada üldkohustuslikke elektriturul tarbimiskajas osalemise tingimusi.

Nimelt, Vabariigi Valituse seaduse § 70 ja § 72 järgi on amet seaduses sätestatud ning ministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, millel on juhtimisfunktsioon ja mis teostab riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses. Nii ei sätesta seadus ametile kohustust või võimalust anda välja tervel Eesti territooriumil kehtivaid õigusakte, vaid Konkurentsiamet teeb seadusest tulenevate volituste alusel järelevalvet ja otsuseid piiritletud juhtude reguleerimiseks (haldusmenetluse seaduse (HMS) § 51 lõige 1).

Ka ei ole Konkurentsiametile antud seadusest tulenevat pädevust üldkorralduste andmiseks (HMS § 51 lõige 2) ning mille andmiseks on pädev minister, kes on volitatud välja andma määrusi (HMS §-st 88 tulenevalt on määrus õigusakt, mille haldusorgan annab piiritlemata arvu juhtude reguleerimiseks). Lähtudes eeltoodust, kuna Konkurentsiamet ei saa välja anda üle-eestilisi üldakte, ei saa amet sätestada tarbimiskajas osalemise tingimusi, mis on kohustuslikud kõikidele võrguettevõtjatele. Sellised alused tuleb sätestada seadusemuudatusega või asjakohase määrusega. Sellise seadusemuudatuse või määruse väljatöötamiseks pädev asutus on Kliimaministeerium.

Seega ei ole seadusega kooskõlas, kui tarbimiskajas osalemise tingimused kehtestab haldusaktiga Konkurentsiamet, mistõttu tuleb vastavad alused sätestada seaduses või asjakohases määruses.

Lähtudes eeltoodust, teeme ettepaneku sätestada tarbimiskaja osutamise tingimused seaduses või määruses, mida turuosalisel peavad täitma.

1.2. Konkurentsiameti kohustus määrata kindlaks elektriturul tarbimiskajas osalejad

Eelnõu kohaselt muudetava ELTS § 21⁴ lõike 3 punkti 1 alusel peavad tarbimiskajas osalemise tingimused ette nägema, et elektri tarbimise koormuse juhtimisel osaleb agregator (isik, kes osutab agregeerimise teenust ja võib samal ajal olla müüja või bilansihaldur) ja võimaldama agregeerimist – tegevust, mille käigus ühendatakse tarbijate tarbimiskoormus või tootjate tootmisvõimsus elektriturul müümiseks või ostmiseks.

Järelikult peab Konkurentsiamet (haldusorgan) kehtestama tingimused tarbimiskaja kui teenuse osutamiseks, sh ka isikud, kes võivad tegeleda tarbimiskaja osutamisega. Samas ei sätesta seadus ametile ka siinkohal pädevust anda välja taolisi üle-eestilisi üldakte. Sellised alused tuleb sätestada seadusemuudatusega või asjakohase määrusega. Sellise seadusemuudatuse või määruse väljatöötamiseks pädev asutus on Kliimaministeerium. Konkurentsiamet teeb seadusest tulenevate volituste alusel järelevalvet ja otsuseid piiritletud juhtude reguleerimiseks (HMS § 51 lõige 1) (vt ka käesoleva kirja punkti 1.1).

Näiteks kooskõlastab amet igale taotluse esitanud ettevõtjale eraldi haldusaktiga teenuse hinna, mida ettevõtja võib oma tarbijatele rakendada. **Ameti taoline haldusakt aga ei sea kohustusi ettevõtja tarbijatele. Sarnaselt ei saa ameti üksikjuhtumi reguleerimiseks väljaantav haldusakt seada kohustusi võrguettevõtja lepingupartneritele. See ei ole võimalik.**

Lähtudes eeltoodust, teeme ettepaneku sätestada tarbimiskaja osutamise tingimused, sh ka isikute loetelu, kes võivad tarbimiskajas osaleda, seaduses või määruses, mida turuosalisel peavad täitma.

¹ <https://www.riigikogu.ee/download/5c9d9a5a-b3ae-478b-8b0c-dc19dd6aeb71>

1.3. Bilansihaldurile tekkinud kulude hüvitamise kohustuse panemine Konkurentsiameti poolt

Eelnõu kohase ELTS § 21⁴ lõike 3 punkti 2 alusel võivad Konkurentsiameti poolt väljatöötatud tingimused ette näha tarbimiskaja tulemusena elektriturule müüdavate või sealt ostetavate elektrienergia tegelike koguste muutumisega tarbimiskajas osalenud tarbija bilansihaldurile tekkinud otseste kulude hüvitamist agregaatori või tarbimiskajas osalenud tarbija või kõigi tarbijate poolt.

Kuigi sätte sõnastus võib jääda mõneti arusaamatuks, võib sealt tuleneda ameti hinnangul seda, et Konkurentsiamet võib ka siinkohal kehtestada haldusaktiga kohustuse hüvitada bilansihaldurile otsesed kulud, mis on tekkinud seetõttu, et tarbija osaleb tarbimiskajas. Ametile antakse väga laialdane diskretsioon haldusaktiga kehtestada, kas või kui suures osas bilansihaldurile tekkinud otsesed kulud kuuluvad hüvitamisele.

Konkurentsiamet on seisukohal, et ka siinkohal, kuna amet ei saa välja anda üle-eestilisi üldakte ning kehtestada kohustusi võrguettevõtja lepingupartneritele (mh tarbijatele; vt ka käesoleva kirja punkte 1.1 ja 1.2), ei saa amet sätestada tarbimiskaja tulemusena turuosalistele tekkinud kulude hüvitamise tingimusi, hüvitise arvutamise metoodikat ja maksmise korda (st kes kellele mille alusel ja kui palju hüvitist maksab) ning olla siinkohal kohustava isiku rollis.

Sellised alused tuleb sätestada seadusega (vt nt KonkS² § 7¹. peatükk, mis puudutab järelevalvetasu) **või määrusega** (vt nt määrused "Strateegilise gaasivaru varumakse määr"³, "Võrguteenuste kvaliteedinõuded ja võrgutasude vähendamise tingimused kvaliteedinõuete rikkumise korral"⁴ ja „Universaalse postiteenuse osutamise kohustuse täitmisega seotud kulude hüvitamise kord“⁵). Sellise seadusemuudatuse või määruse väljatöötamiseks pädev asutus on Kliimaministeerium. Lisaargument, miks peavad need alused olema sätestatud seaduses või määrukses, on see, et kõik mis puudutab rahalisi kohustusi, peab läbima kooskõlastusringi valitsuses – eriti tähtis on rahaliste kohustuste osas Rahandusministeeriumi ja Justiitsministeeriumi kooskõlastus. Erinevalt seadustest ja määrustest, Konkurentsiameti haldusakt eelmainitud kooskõlastusringi ei läbiks.

Samuti mängib siinkohal rolli võlaõiguslik aspekt. **Konkurentsiameti haldusaktiga ei saa sätestada üle-eestilisi rahalisi kohustusi, st ameti haldusakt ei saa olla aluseks, milles sätestatud suurustes ja alustel hakkavad turuosalistes omavahel arveldama.**

Seega ei ole seadusega kooskõlas, kui Konkurentsiamet võib haldusaktiga kehtestada bilansihaldurile tekkinud otseste kulude hüvitamise agregaatori või tarbimiskajas osalenud tarbija või kõigi tarbijate poolt, mistõttu tuleks vastavad alused taolise vajaduse tekkimisel sätestada seaduses või asjakohases määrukses.

Lähtudes eeltoodust, teeme ettepaneku sätestada vastavasisulised alused (mh konkreetset hüvitise määrad) seaduses või määrukses, mida turuosalistes peavad täitma ning mis kuuluvad vaidluste puhul lahendamisele tsiviilkohtus (nt tagastatavad summad jms).

1.4. Tarbimiskajas osalemiseks vajalikud metoodikad

Kehtiv ELTS § 21⁴ lõige 4 sätestab, et võrguettevõtjad koostavad tarbimiskajas osalemise tingimuste alusel vajalikud metoodikad. Eelnõu kohase ELTS § 21⁴ lõike 4 alusel peavad vajalikud metoodikad olema koostatud ja esitatud Konkurentsiametile kooskõlastamiseks hiljemalt 6 kuu jooksul peale tarbimiskaja osalemise tingimuste avaldamist.

Selgitame, et tarbimiskajas osalemise tingimuste kehtestamist Konkurentsiameti haldusaktiga on käsitatud käesoleva kirja punktis 1.1.

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/128092023007>.

³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/129112023008>.

⁴ <https://www.riigiteataja.ee/akt/128092021010>.

⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/13156505>.

Eelnõust ei selgu, mis meetodikad ja mis eesmärgil peavad võrguettevõtjad koostama. Samuti ei selgu, millest lähtuvalt peab Konkurentsiamet meetodika koostöölastama. Eelnõu seletuskirjas on küll esitatud meetodikate kohta mõningaid mõtteid, kuid seletuskirjast ei saa tulla võrguettevõtjale või Konkurentsiametile kohustusi.

Lähtudes eeltoodust, teeme ettepaneku täpsustada Eelnõu kohase ELTS § 21⁴ lõike 4 sõnastust informatsiooniga, mis meetodikad ja mis eesmärgil peavad võrguettevõtjad koostama.

1.5. Tarbimiskaja osalemise tingimuste kohustuslikud reeglid

Kui Eelnõu kohaselt on ELTS § 21⁴ lõikes 3 sätestatud tingimused, mida Konkurentsiamet **võib** kehtestada, siis sama paragrahvi lõikega 5 sätestatakse tingimused, mida amet **peab** kehtestama. Kokkuvõtvalt peab amet seadma kohustusi tarbimiskajas osalejatele, bilansi ja tarnete selgitamise reeglid ning bilansihaldurile kulude hüvitamise arvutamise põhimõtteid, kui hüvitamine on ette nähtud. Eelnõu ja seletuskirja järgi kehtestab Konkurentsiamet vastava regulatsiooni haldusaktiga.

Kuna võimatust sätestada taoline üldkohustuslik regulatsioon Konkurentsiameti haldusaktiga ja vajadust teha seda seadusemuudatusega või asjakohase määrusega on amet selgitanud käesoleva kirja punktides 1.1-1.3, amet seda siinkohal ei korda.

Lähtudes eeltoodust, teeme ettepaneku sätestada vastavasisulised alused (mh konkreetsed hüvitise määrad) seaduses või määrukses, mida turuosalisel peavad täitma ning mis kuuluvad vaidluste puhul lahendamisele tsiviilkohtus (nt tagastatavad summad jms)

2. Võlaõiguslikest suhetest tulenevate vaidluste lahendamine

Eelnõu kohaselt täiendatakse ELTS §-i 44 lõikega 8¹, mille kohaselt avatud tarnija ja bilansihaldur ei nõua agregaatoriga agregeerimislepingu sõlminud tarbijalt ja aktiivselt võrguteenuse kasutajalt alusetuid makseid ega trahve ega rakenda nende suhtes muid põhjendamatuid lepingulisi piiranguid ega tehnilisi nõudeid, mis tuleneksid sellest, et tarbija või aktiivne võrguteenuse kasutaja osaleb agregeerimises.

Sätte sõnastusest on keeruline aru saada. Samas võib mõista, et sätte eesmärgiks on reguleerida erinevate turuosaliste võlaõiguslike suhteid, eelkõige võimalikke lepingust tulenevaid trahve ning et turuosalisel ei seaks põhjendamatuid tehnilisi nõudeid.

Eelnõust ei selgu, kelle pädevuses on võlaõiguslike vaidluste lahendamine. Konkurentsiamet on seisukohal, et igasugu lepingulised maksed, trahvid, piirangud ja tehnilised nõuded on lahendatavad tsiviilkohtumenetluse seadustiku alusel kohtus või ka tarbijavaidluste puhul Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametis. Kuna antud juhul on pädevad asutused juba olemas, siis ei pea Konkurentsiamet teiste asutuste pädevusi dubleerivate aluste ELTS-is sätestamist põhjendatuks. Sarnast seisukohta oleme käsitlenud 09.01.2024 KLIM-ile ja JUM-ile saadetud kirjas⁶.

Lähtudes eeltoodust, teeme ettepaneku täiendada ELTS § 93 lõike 11 sõnastust vastavalt alla joonitult järgnevalt:

„(11) Kui käesolevas seaduses sätestatud suletud jaotusvõrku, energiakogukonda, ~~ja~~ aktiivseid võrguteenuse kasutajaid ja agregeerimislepinguid puudutavates võlaõiguslikes küsimustes kokkuleppele ei jõuta, lahendatakse need tsiviilkohtumenetluse seadustikus või tarbijakaitse seaduses sätestatud korras.“

⁶ Vt <https://adr.rik.ee/jm/dokument/15008889>

3. Täiendava mõõtepunkti rajamise maksumuse hüvitamine

Eelnõu kohaselt täiendatakse ELTS § 67 lõikega 1¹, mis sätestab mh, et turuosaline tasub täiendava mõõtepunkti rajamise eest vastavalt võrguettevõtja hinnakirjale.

Samas reguleerib ELTS § 67 lõige 6 tehniliselt keerukama mõõteseadme paigaldamist ja vastavate kulude hüvitamist. Tehniliselt keerukama mõõteseadme paigaldamise taotluse esitanud isik peab tasuma mõõtmeseadme maksumuse ja selle paigaldamiseks tehtud kulutuste eest.

Lähtudes eeltoodust, palume kaaluda, kas täiendava mõõtepunkti rajamise eest võetava tasu regulatsioon peab olema erinev tehniliselt keerukama mõõtmeseadme paigaldamise regulatsioonist, mis lähtub kulupõhisusest. Kaaluma peaks ELTS § 67 lõike 6 uuesti sõnastamist nii, et arvestataks ka täiendava mõõtepunkti rajamisega seonduvate kulude hüvitamist.

4. Täiendava mõõtepunkti kasutamise tasu

Eelnõu kohaselt täiendatakse ELTS § 67 lõikega 1¹, mis sätestab mh, et turuosaline tasub täiendava mõõtepunkti kasutamise eest vastavalt võrguettevõtja hinnakirjale.

Samuti täiendatakse Eelnõu kohaselt ELTS § 71 lõiget 1 punktiga 7, mille kohaselt võrguteenust osutav võrguettevõtja võtab tasu (edaspidi võrgutasu) liitumispunktis täiendava mõõtepunkti kasutamise eest.

Võrguteenuse arvestamist ja kooskõlastamist reguleerib ELTS-i 6. peatüki 3. jagu. Seetõttu on arusaamatu ja eksitav ELTS § 67 lõikes 1¹ sätestatav võrguettevõtja hinnakirjast lähtuv tasumine täiendava mõõtepunkti kasutamise eest.

Lähtudes eeltoodust, teeme ettepaneku ELTS § 67 lõikest 1¹ välja jätta hinnakirjakohase tasu võtmine täiendava mõõtepunkti kasutamise eest.

5. Tarbija teavitamine

Eelnõu kohaselt muudetakse ELTS § 91 lõike 3 teise lausega pannakse võrguettevõtjale lepingu lõpetamise teatega kohustus teavitada tarbijat muudest võimalustest kui võrgust lahti ühendamine.

Sätte sõnastusest ei selgu, mis on need muud võimalused ja mis on nende kasutamise tagajärg. Seega vajaks sätte sõnastus ülevaatamist.

Võrguettevõtja peab ülesütlemise teate esitama vähemalt 30 päeva enne lepingu ülesütlemist. Samas võib 30 päeva osutada tarbijale võrgulepingu ülesütlemisele alternatiivsete lahenduste leidmiseks liiga lühikeseks. Samuti näeb ELTS ette ka võrguühenduse katkestamise alused.

Lähtudes eeltoodust, palume kaaluda võimalust, et tarbijat teavitatakse muudest võimalustest kui võrguühenduse katkestamine või võrgulepingu ülesütlemine võimalikult vara, et tarbijal oleks piisavalt aega ja võimalusi et kasutada ka nn muid võimalusi.

6. Dünaamilise elektri hinnaga lepingute mõju tarbijate arvetele

Eelnõuga kohaselt muudetakse ELTS § 93 lõige 6 punkti 18 nii, et mh lisaks sama paragrahvi lõikes 1 sätestatule, jälgib Konkurentsiamet riikliku järelevalvega seotud ülesandena dünaamilise elektri hinnaga lepingute mõju tarbijate arvetele.

Korrakaitseaduse § 2 lõike 4 kohaselt on riiklik järelevalve korrakaitseorgani tegevus eesmärgiga ennetada ohtu, selgitada see välja ja tõrjuda või kõrvaldada korrariikkumine.

Eelnõust ega seletuskirjast ei selgu, kuidas dünaamiliste elektri hinnaga lepingud võivad kujutada ohtu tarbija arvetele, et Konkurentsiamet saaks seda ohtu ennetada ja seda välja selgitada või kõrvaldada. Ameti hinnangul ei oleks sellisel kujul sätestatud kohustust ka võimalik täita.

Lähtudes eeltoodust, teeme ettepaneku ELTS § 93 lõige 6 punkti 18 muudatus Eelnõust välja jätta.

7. Konkurentsiameti täiendavad ettepanekud

7.1. Oleme seisukohal, et hetkel kehtiv ELTS § 18 regulatsioon ei ole proportsionaalne ja mõistlik, arvestades Eesti jaotusvõrguettevõtete suuruse eripära, mistõttu **teeme ettepaneku** sätestada ELTS §-s 18, et võrdse kohtlemise tegevuskava ning selle täitmise aastaaruande koostamine on kohustuslik integreeritud elektriettevõtjate suhtes, kelle võrguteenuse müügiimaht on suurem kui 100 GWh/aastas. Sellistel võrguettevõtjatel on piisav võrguühenduse kasutajate arv ja suurus, mille jaoks võrdse kohtlemise tegevuskava ja selle täitmise aastaaruande koostamine on mõistlik.

7.2.1. Eelnõu kohaselt täiendatakse ELTS §-i 66 lõikega 8¹ järgmises sõnastuses:

„(8¹) Võrguettevõtja, kes on vertikaalselt integreeritud ettevõtja ja kelle võrku ühendatud tarbijate arv on väiksem kui 100 000, ei pea käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud võrgu kümneaastast arengukava koostama.“

Lähtudes käesoleva kirja punktis 7.1 toodud muudatusettepanekust, **teeme ettepaneku** muuta ka Eelnõu ELTS § 66 lõike 8¹ sõnastust selliselt, et § 66 lõikes 8 nimetatud võrgu kümneaastast arengukava ei pea esitama võrguettevõtja, kes on vertikaalselt integreeritud ettevõtja ja kelle võrguteenuse müügiimaht on suurem kui 100 GWh/aastas. Selliselt oleks tagatud sama piirmäär kõigi nõuete osas.

7.2.2. Teeme ettepaneku täiendada ELTS §-i 66 sättega, mis näeks ette valdkonna eest vastutava ministri kohustuse kehtestada võrgu arengukava koostamise täpsemad nõuded.

Võrguettevõtja arengukavale esitatavate nõuete kehtestamine on vajalik, ühtlustamaks ning võrdlemaks arengukavades esitatavat teavet. Võrdlust on vaja nii aastate lõikes, kui ka põhi- ja jaotusvõrguettevõtjate vahel, kuna põhi- ja jaotusvõrgu arengukavad on omavahel seoses. Ühtlasi on arengukava pikaajaline dokument, mis on ajaga muutuv, mistõttu konkreetne vorm sellele on selguse mõttes vajalik. Teisalt on oluline, et võrguettevõtjad avaldaksid arengukavaga kümneaastase võrgu arengu planeerimise meetodika ja stsenaariumid, mille alusel investimisprojekte valitakse. Valdkonna eest vastutava ministri poolt kehtestavas määruses toodud võrgu arengukava koostamise täpsemad nõuded on võrguettevõtjatele järgimiseks kohustuslikud.

7.2.3. Teeme ettepaneku täiendada ELTS § 66 lõiget 13 nii, et Konkurentsiamet esitab põhivõrguettevõtja esitatud võrgu arengukava valdkonna eest vastutavale ministriale kooskõlastamiseks.

Leiame, et põhivõrguettevõtja võrgu arengukava on riikliku tähtsusega dokument, mis peab olema kooskõlas riiklike kliima- ja energiamajanduse strateegiatega. Sarnane lähenemine, kus põhivõrgu arengukava kinnitatakse, kas valitsuse või parlamendi poolt, on kasutusel ka nii mõneski teises Euroopa Liidu liikmesriigis.

7.2.4. Eelnõu kohaselt täiendatakse ELTS §-i 66 lõikega 14¹ järgmises sõnastuses:

„(14¹) Konkurentsiamet võib võrguettevõtjalt taotleda arengukava muutmist. Konkurentsiamet avaldab investimisprojektide nimekirja, ajakava ja maksumuse oma veebilehel ning jälgib arengukava elluviimist.“

Lähtudes Eelnõu ELTS § 66 lõikes 14¹ toodust, **teeme ettepaneku** muuta ELTS § 66 lõike 9 punkti 2 ja lõike 12 punkti 3 sõnastust järgmiselt:

„(9) Jaotusvõrguettevõtja esitab võrgu arengukavas:

2) kavandatavate~~d~~ investeringute~~d~~ nimekiri järgmiseks viieks kuni kümneks aastaks, nende ajakava ja maksumus;

(12) Põhivõrguettevõtja esitab võrgu arengukavas:

3) investeerimisprojektide nimekiri, ajakava ja maksumus;

Leiaame, et sellisel kujul on ELTS § 66 lõike 9 punkt 2 ja lõike 12 punkt 3 kooskõlas § 66 lõikega 14¹, millega Konkurentsiamet avaldab investeerimisprojektide nimekirja, ajakava ja maksumuse oma veebilehel ning jälgib arengukava elluviimist. Vastasel juhul ei too võrguettevõtjad arengukavas vastavaid andmeid välja, samas kui Konkurentsiametil on kohustus nende avaldamiseks.

Samuti, lähtudes Eelnõu ELTS § 66 lõikes 14¹ toodust, **teeme ettepaneku** täiendada ELTS §-i 66 lõikega 14² järgmises sõnastuses:

„(14²) Põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad esitavad Konkurentsiametile võrgu arengukava kohaste investeringute täitmise kohta aruande iga aasta 3. märtsiks.“

Leiaame, et vastav täiendus on oluline Eelnõus ELTS § 66 lõikes 14¹ välja toodud Konkurentsiameti kohustusega jälgida arengukava elluviimist.

7.3. Oleme seisukohal, et hetkel kehtiv paindlikkusteenuse (ELTS § 66²) ja tugiteenuste (ELTS § 66³) regulatsioon ei ole proportsionaalne ja mõistlik, arvestades Eesti eripära, mistõttu **teeme ettepaneku**, et kõik jaotusvõrguettevõtjad ei peaks esitama paindlikkusteenuse (ELTS § 66²) ja tugiteenuste (ELTS § 66³) mittekasutamise taotlust, vaid ainult suuremad Eestis tegutsevad jaotusvõrguettevõtjad.

Lähtudes eeltoodust, **teeme ettepaneku**, et paindlikkusteenuse (ELTS § 66²) ja tugiteenuste (ELTS § 66³) mittekasutamise taotluse peaksid esitama alates 100 GWh/aastas müügimahuga jaotusvõrguettevõtjad, kuna sellistel ettevõtjatel on piisav võrguühenduse kasutajate arv ja suurus, mille puhul on proportsionaalne paindlikkusteenuse ja/või tugiteenuste mittekasutamise taotluse esitamise nõue.

8. Puudulik mõjuanalüüs

Juhul kui ELTS § 21⁴ peaks sellisel kujul jõustuma, siis tähendab see Konkurentsiameti halduskoormuse suurenemist. Paindlikkusteenustega seotud kulude hüvitamiste suuruste hindamist on vaja analüüsida valdkonna ekspertide poolt, mis tuleb hankida väljastpoolt ametit. Seejärel saab valdkonna ekspertidega välja töötada tarbimiskajas osalemise tulemusena tekkinud kulude hüvitamise põhimõtteid. Eelnõu seletuskirjas puudub analüüs täiendavate ressursside vajalikkuse ja olemasolu kohta. Näiteks ainult analüüsi maksumus võib küündida kuni 100 000 euron, millega amet enda eelarves pole arvestanud.

Teeme ettepaneku Eelnõu seletuskirja vastavasisuliselt täiendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Haab

Regulatsiooniteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Karl Jaak Rebane 667 2424
karljaak.rebane@konkurentsiamet.ee

Marek Piiraja 667 2541
marek.piiraja@konkurentsiamet.ee